

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Фонрабе Анатолія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 38 Кодексу законів про працю України

Київ
25 березня 2026 року
№ 69-2(I)/2026

Справа № 3-53/2026(127/26)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуєчого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Фонрабе Анатолія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 38 Кодексу законів про працю України.

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Фонрабе А.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину третю статті 38 Кодексу законів про працю України (далі – Кодекс), за якою працівник має право у визначений ним строк розірвати трудовий договір за

власним бажанням, якщо роботодавець не виконує законодавство про працю, умови колективного чи трудового договору, чинив мобінг (цькування) стосовно працівника або не вживав заходів щодо його припинення, що підтверджено судовим рішенням, яке набрало законної сили.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Фонрабе А.В., працюючи у Товаристві з обмеженою відповідальністю „Облагрохім-Черкаси“ (далі – Товариство) на посаді менеджера з адміністративної роботи, подав до Товариства заяву про звільнення з роботи з 1 вересня 2022 року на підставі частини третьої статті 38 Кодексу через невиконання дирекцією Товариства законодавства про працю та умов колективного договору.

Товариство листом від 1 вересня 2022 року повідомило Фонрабе А.В. про відмову у звільненні з роботи на підставі частини третьої статті 38 Кодексу, оскільки факти порушень, наведені ним у заяві, не підтверджені.

Отримавши вказану відмову, Фонрабе А.В. із 2 вересня 2022 року не виходив на роботу, у зв'язку із чим Товариство наказом від 5 жовтня 2022 року розірвало з ним трудовий договір на підставі пункту 4 статті 40 Кодексу – прогул без поважних причин.

Вважаючи своє звільнення з роботи незаконним, Фонрабе А.В. у листопаді 2022 року звернувся до суду із позовом до Товариства, в якому просив скасувати наказ Товариства від 5 жовтня 2022 року та поновити його на роботі.

Придніпровський районний суд міста Черкаси рішенням від 26 квітня 2023 року, яке Черкаський апеляційний суд залишив без змін постановою від 30 серпня 2023 року, у задоволенні позову Фонрабе А.В. відмовив.

Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 9 грудня 2025 року, яка є остаточним судовим

рішенням у справі Фонрабе А.В., залишив без змін указані судові рішення. Мотивуючи таке рішення, суд касаційної інстанції, зокрема, виходив із того, що подання заяви про звільнення за власним бажанням відповідно до частини третьої статті 38 Кодексу не звільняє працівника від обов'язку виходити на роботу та виконувати передбачені трудовим договором обов'язки, а у разі невидання роботодавцем відповідного наказу чи незгоди з його діями, позивач мав право звернутися до суду з відповідним позовом.

На думку автора клопотання, оспорювані положення Кодексу суперечать частині першій статті 8, статті 21, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 28, частинам першій, другій, третій, четвертій, шостій статті 43, статті 46, частині першій статті 55, частині першій статті 68 Конституції України „в тій мірі, в якій вони дозволяють роботодавцю свавільно ухилятися від видання індивідуального акта (наказу) про звільнення працівника у строк, визначений у заяві працівника, чим позбавляють особу дієвих гарантій захисту від примусової праці та порушують принцип юридичної визначеності“.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме оспорюваний закон (окремі його положення), застосований в остаточному судовому рішенні у її справі, порушує її гарантоване Конституцією України право [ухвали Першого сенату Конституційного Суду України від 13 червня 2018 року № 20-у(І)/2018, Другого сенату Конституційного Суду України від 3 червня 2020 року № 10-уп(ІІ)/2020].

Із аналізу конституційної скарги випливає, що Фонрабе А.В., твердячи про неконституційність оспорюваних положень Кодексу, не навів переконливих аргументів щодо того, як саме застосована в остаточному судовому рішенні в його справі частина третя статті 38 Кодексу порушує його конституційні права, а лише навів суб'єктивне розуміння окремих положень Конституції України та висловив власне бачення питань щодо правозастосування вказаних положень Кодексу.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Фонрабе Анатолія Васильовича щодо відповідності

Конституції України (конституційності) частини третьої статті 38 Кодексу законів про працю України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**